

Apelační soud v letech 1749 až 1790 (1850)

Vedoucí práce: PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.

Konzultant: PhDr. Klára Woitschová, PhD.

Tato práce pojednává o vývoji Apelačního soudu v Praze v období osvíceného a policejního absolutismu. Časový výsek, který zahrnuje, je ohraničen roky 1749 a 1850. Hlavním cílem této práce je popis, jaké postavení v soudním systému apelační soud postupně v průběhu druhé poloviny 18. století zaujímal, a jak se tereziánské a josefínské reformy promítly do složení a celkového fungování apelačního soudu. V josefínské podobě pak tento soud v zásadě fungoval až do roku 1850, tj. do své proměny ve Vrchní zemský soud v Praze.

Apelační soud v Praze (Rada nad apelacemi) byl založen v roce 1548. Od počátků byl výhradně královským a tedy nestavovským soudem. Jednalo se o odvolací instanci proti rozhodnutím městských soudů. Jeho působnost (pravomoc) byla v průběhu času rozšiřována. Naopak územní působnost, která měla být zpočátku celostátní, byla v průběhu 18. století omezena pouze na Čechy. Postupně tak Apelační soud v Praze získal úlohu zemské odvolací instance, nejprve hlavně pro okruh městského soudnictví, později se všeobecnou působností. V souvislosti s nabytím úlohy obecné druhé instance se název této instituce roku 1783 mění na všeobecný apelační soud. Roku 1850 se pak tento soud transformuje ve Vrchní zemský soud v Praze.